

Den første sag på dagsordenen var:

Forespørgsel til udenrigsministeren af Carl Petersen, Poul Hartling, Poul Sørensen, Skytte og Aksel Larsen:

„Hvilke oplysninger kan regeringen give folketinget om den europæiske markedssituation?“

Ordføreren for forespørgerne (Carl Petersen): De fem partier, som har anmeldt forespørgslen til udenrigsministeren, har ment det værdifuldt at få en drøftelse af den europæiske markedssituation, før tinget tager ferie, og har derfor anmodet udenrigsministeren om en redegørelse, der kunne være grundlag for en sådan drøftelse. Dette er partiernes motivering for den anmeldte forespørgsel.

Udenrigsministeren (Per Hækkerup): Siden den udenrigspolitiske debat i folketinget den 13. januar 1966 er der indtruffet tre større begivenheder af betydning for den markedspolitiske situation i Europa. General de Gaulle har udløst en krise inden for NATO ved sin beslutning om at trække Frankrig ud af den integrerede forsvarsorganisation under Atlantpagten. Premierminister Wilson har vundet en overbevisende valgsejr i England, og arbejderpartiet er hermed sikret regeringsmagten i en fuld 5 års periode. De seks næde, efter at de i februar havde genoptaget arbejdet, den 10.-11. maj til enighed om et forlig, omfattende finansieringen af den fælles landbrugspolitik samt tidsplanen for den endelige gennemførelse af den industrielle toldunion og det fælles marked for landbrugsvarer.

Man kan ikke under en markedspolitisk debat komme nærmere ind på NATO-problematikken, men det bør understreges, at der dybest set er en nær forbindelse mellem de sikkerhedspolitiske og de økonomisk-politiske problemer inden for den vestlige verden, således som disse får deres mest markante udtryk i henholdsvis NATO-krisen og den europæiske markedsoptdeling.

Der er ikke hidtil sket nogen afgørende ændring i de politiske modsætningsforhold vedrørende et samlet Europas stilling til den øvrige verden, især USA, som førte til sammenbruddet af Storbritanniens og Danmarks

forhandlinger om medlemskab af fællesmarkedet i 1963. General de Gaulles udspil med hensyn til Frankrigs forhold til NATO har imidlertid for første gang siden da bragt virkelig bevægelse i det sikkerhedspolitiske billede. Dette skaber mange vanskeligheder for de øvrige NATO-medlemmer, men samtidig kan der hermed være åbnet en mulighed for en ændring af den grundlæggende politiske situation, som hidtil har forhindret en genoptagelse af Storbritanniens forhandlinger om medlemskab af fællesmarkedet. Den linje, Storbritannien følger i NATO-spørgsmålet i den kommende tid, vil derfor være af stor betydning også set i relation til udviklingen på det markedspolitiske område.

Den britiske regerings holdning til spørgsmålet om britisk medlemskab af EEC er undergået en meget betydningsfuld positiv udvikling. Allerede i premierminister Wilsons tale i Bristol før parlamentsvalget blev det sagt, at Storbritannien var rede til at indtræde i EEC, såfremt der kunne opnås tilfredsstillende vilkår. Efter valget har andre regeringsmedlemmer, især økonomiminister Brown, i positive vendinger redegjort for Storbritanniens fundamentale interesse i at indtræde i EEC. Den britiske regerings holdning er således i dag, at Storbritannien er rede til at blive medlem af fællesmarkedet, såfremt dets vitale interesser kan sikres, og at spørgsmålet om britisk indtræden ud fra et britisk synspunkt fortrinsvis drejer sig om hvornår og på hvilke vilkår. Betydningen af arbejderpartiets berømte fem betingelser for britisk medlemskab fra 1962 er blevet reduceret væsentligt som følge af den udvikling, der er foregået siden da. De største vanskeligheder for britisk medlemskab i dag vil være tilpasning af den britiske landbrugspolitik til det kontinentaleuropæiske system samt virkningen for den britiske betalingsbalance som følge af de ændrede vilkår for Storbritanniens fødevarieimport fra de tre hvide Commonwealthlande, især New Zealand. Endvidere vil der formentlig rejse sig visse problemer på det internationale monetære område. Den britiske regering betragter imidlertid ikke de her nævnte problemer som uløselige, selv om de vil medføre vanskelige forhandlinger.

Den britiske regering vil utvivlsomt gøre